

v3.0 998 Text

Kai Donners Kamassisches Wörterbuch nebst Sprachproben und Hauptzüge der Grammatik. Bearbeitet und herausgegeben von A.J. Joki, 1944, Helsinki, Text 8. 94. p.

text8.001

nũka amnoobi, o'B n'it iibi

nũka	amnoobi3			oʔb n'it		iibi3		
nũka	amnoo -bi	-3		oʔb n'ii -t		ii -bi	-3	
nũkke	amno -bi	-3		oʔb n'i -t		i -bja	-3	
elderly.woman	live	-PST	-3SG.S	one son	-SG.3SG	be	-PST	-3SG.S
altes.Web	leben	-PST	-3SG.S	eins Sohn	-SG.3SG	sein	-PST	-3SG.S
n	v	-v.tense	-v.pv	num n	-n.case-poss	v	-v.tense	-v.pn

There lived an old woman, she had a son.

Eine Alte lebte, sie hatte einen Sohn.

text8.002

n'it iiaandə məliie': "man nejləm."

n'it	ijaandə		məliie3:		"man nejləm."			
n'i -t	ijaa -ndə		mə liie -3		man nej -lə -m			
n'i -t	ija -ndə		mə -la -3		măn nej -la -m			
son -SG.3SG	mother -LAT/LOC.3SG		say PRS -3SG.S	I	marry -FUT	-1.SG.S/O		
Sohn -SG.3SG	Mutter -LAT/LOC.3SG		sagen PRS -3SG.S	ich	heiraten -FUT	-1.SG.S/O		
n -n.case	n -n.case-poss		v -v.tense -v.pn	pn	v -v.tense	-v.pn		

The son says to his mother: "I will get married."

Der Sohn sagt zu seiner Mutter: "Ich werde heiraten."

text8.003

iĩat məliie': "naaya maan'akən nee, nayaʔ3"

ijat		məliie3:		"naaya3	maan'akən	nee,	nayaʔ3	
ija -t		mə liie -3		naaya -3	maan'a -kən	nee	nayaʔ -3	
ija -t		mə -la -3		naya -3	maan'a -kən	ne	naya -3	
mother -SG.3SG		say PRS -3SG.S	NEG.EX -3SG.S	nearness -LOC	woman	NEG.EX -3SG.S		
Mutter -SG.3SG		sagen PRS -3SG.S	NEG.EX -3SG.S	Nähe -LOC	Frau	NEG.EX -3SG.S		
n -n.case-poss		v -v.tense -v.pn	v -v.pn	n -n.case	n	v -v.pn		

His mother says: "There is no woman nearby, there is none."

Seine Mutter sagt: "Es gibt in der Nähe keine Frau, es gibt sie nicht."

text8.004

man kallam ne p'ile.

man kallam				ne	pile.		
man kal	-la	-m		ne	pi	-le	
măn kan	-la	-m		ne	pi	-laʔ	
I	go.out	-PRS	-1.SG.S/O	woman	look.for	-GER	
ich	weggehen	-PRS	-1.SG.S/O	Frau	suchen	-GER	

pn v -v.tense -v.pn n v -v.adv

I will go look for a woman.

Ich gehe eine Frau suchen.

text8.005

xalla-d'ərbi, ïaawə ba'l'aambi.

kalla		t'ürbi3,		ijawə		baʔl'a		kambi3.			
kal	-la	t'ür	-bi	-3	ija	-wə	baʔ	-lʔa	kam	-bi	-3
kan	-laʔ	t'ür	-bja	-3	ijaa	-we	baʔ	-laʔ	kan	-bja	-3
go.out	-GER	disappear	-PST	-3SG.S	mother	-ACC.3SG	leave	-GER	go.out	-PST	-3SG.S
weggehen	-GER	verschwinden	-PST	-3SG.S	Mutter	-ACC.3SG	verlassen	-GER	weggehen	-PST	-3SG.S
v	-v.adv	v	-v.tense	-v.pn	n	-n.case-poss	v	-v.adv	v	-v.tense	-v.pn

He went and left his mother behind.

Er ging, ließ die Mutter zurück.

text8.006

xandəga, xandəga, t'ayan toʔondə maʔnuya.

xandəga3,		xandəga3,		t'ayan			
xandə	-ga	-3	xandə	-ga	-3	t'aya	-n
kandə	-ga	-3	kandə	-ga	-3	d'aya	-n
go	-PRS	-3SG.go	-PRS	-3SG.S	river	-GEN	
gehen	-PRS	-3SG.gehen	-PRS	-3SG.S	Fluss	-GEN	
v	-v.temp	-v.pnv	-v.temp	-v.pn	n	-n.case	

toʔondə		maʔ	nuya3.		
toʔo	-ndə	maʔ	nu	-ya	-3
toʔ	-ndə	maʔ	nu	-ga	-3
edge	-LAT/LOC.3SG	tent	stand	-PT.PRS	-3SG.S
Rand	-LAT/LOC.3SG	Zelt	stehen	-PT.PRS	-3SG.S
n	-n.case-poss	n	v	-v.temp	-v.pn

He goes, goes, a tent stands at the shore of the river.

Er geht, geht, am Ufer des Flusses steht ein Zelt.

text8.007

šübi də maʔdə.

šübi3		də	maʔdə		
šü	-bi	-3	də	maʔ	-də
šü	-bja	-3	dĩ	maʔ	-nə
enter	-PST	-3SG.S	(s)he	tent	-LAT
eintreten	-PST	-3SG.S	er/sie	Zelt	-LAT
v	-v.tense	-v.pn	pron	n	-n.case

He entered this tent.

Er trat in dieses Zelt hinein.

text8.008

ne amnə.

ne amnə3

ne amnə -3

ne amnə -3

woman sit -3SG.S

Frau sitzen -3SG.S

n v -v.pn

A woman is sitting there.

Ein Frau sitzt dort.

text8.009

numan ʊzəbi, uɗaaʔbə məbi amnəbi šün toɣandə.

numan ʊzəbi, uɗaaʔbə məbi amnəbi šün toɣandə.

numan ʊzə -bi -3 uɗaaʔ -bə mə -bi -3 amnə -bi -3 šü -n toɣa -ndə

numan ʊzə -bja -3 uɗa -m mi -bja -3 amnə -bja -3 šü -n toʔ -ndə

God.Lat fall -PST -3SG.S hand -ACC give -PST -3SG.S sit -PST -3SG.S Feuer -GEN edge -LAT/LOC.3SG

Gott.Lat fallen -PST -3SG.S Hand -ACC geben -PST -3SG.S sitzen -PST -3SG.S fire -GEN Rand -LAT/LOC.3SG

n v -v.tense -v.pn n -n.cas v -v.tense -v.pn v -v.tense -v.pn n -n.case n -n.case-poss

She prayed to god, gave her hand, sat down at the fire.

Sie betete zu Gott, gab die Hand, setzte sich an das Feuer.

text8.010

"aad'am! aspaʔ ɛɛdəʔ, uja padaʔ!"

"aad'am! aspaʔ ɛɛdəʔ, uja padaʔ!"

aad'a -m aspaʔ ɛɛdə -ʔ uja pada -ʔ

aad'a -m aspaʔ ɛdə -ʔ uja padə -ʔ

mother's/father's.sister -NOM.SG.1SG kettle hang.up -IMP.2SG.S meat hineinstecken -IMP.2SG.S

Scwester.der.Mutter/des.Vaters -NOM.SG.1SG Kessel aufhängen -IMP.2SG.S Fleisch put -IMP.2SG.S

n -n.case-poss n v -v.mood.pn n v -v.mood.pn

"My aunt!" A kettle hung (over the fire), put meat (into it)!

"Meine Tante!" Einen Kessel hänge (über dem Feuer), Fleisch stecke (hinein)!

text8.011

"ujam naaya."

"ujam naaya3."

uja -m naaya -3

uja -m naaya -3

meat -NOM.SG.1SG NEG.EX -3SG.S

Fleisch -NOM.SG.1SG NEG.EX -3SG.S

n -n.case-poss v -v.pn

I don't have meat.

Ich habe kin Fleisch.

text8.012

man deðlem.

man deðlem.

man deð -le -m

mǎn det -la -m

I bring -FUT -1.SG.S/O

ich bringen -FUT -1.SG.S/O

pn v -v.tense -v.pn

I will bring it.

Ich bringe es.

text8.013

n'iʔdə uʔbdəbi, d'alaš šüškü ibi.

n'iʔdə uʔbdəbi3, d'alaš šüškü ibi3.

n'iʔdə uʔbdə -bi -3 d'alaš šüškü i -bi -3

n'iʔdə uʔ -bja -3 d'alaš šüškə e -bja -3

hinaus stand.up -PST -3SG.S bloß bladebone take -PST -3SG.S

out aufstehen -PST -3SG.S naked Schulterblatt nehmen -PST -3SG.S

adv v -v.tense -v.pn adj n v -v.tense -v.pn

He came out, took a bare bladebone.

Er kam heraus, nahm einen kalten Schulterknochen.

text8.014

p'wiebə tʔali tʔobdoobi, kəmdə mjaŋnuʔbi, də kəmz'eʔ šüšküm baar d'oʔbtəbi.

püjebə toʔli toʔbdoobi3, kəmdə mjaŋnuʔbi, də kəmzeʔ

püje -bə toʔ -li toʔbdo -o -bi -3 kəm -də mjaŋ -nuʔbi də kəm -zeʔ

püje -m toʔbdo -laʔ toʔbdo -o -bja -3 kəm -tə mjaŋ -nuʔbi dī kəm -zeʔ

nose -ACC jolt -GER jolt -EP -PST -3SG.S blood -SG.3SG flow -PT.ING (s)he blood -INSTR

Nase -ACC anstoßen -GER anstoßen -EP -PST -3SG.S Blut -SG.3SG fließen -PT.ING er/sie Blut -INSTR

n -n.case v -v.adv v -INS -v.tense -v.pn n -n.case-poss v -v.nmz pron n -n.case-poss

šüšküm baar d'oʔbtəbi3.

šüškü -m baar d'oʔbtə -bi -3

šüškə -bə baar t'üʔbtə -bja -3

bladebone -ACC completely smear -PST -3SG.S

Schulterblatt -ACC vollständig schmieren -PST -3SG.S

n -n.case adv v -v.tense -v.pn

But he hit his nose, his blood flowed, he smeared this blood on the bladebone.

Er schlug sich aber die Nase, sein Blut floss, mit diesem Blut bestrich er den Schulterknochen.

text8.015

šübi maʔdə, dı šüšküm aspaʔdəʔ paʔdloobi.

šübi3 maʔdə, dı šüšküm aspaʔdə paʔdlobi3.

šü -bi -3 maʔ -də dı šüškü -m aspaʔ -də paʔd -lo -bi -3

šü -bja -3 maʔ -tə dı šüškü -bə aspaʔ -tə padə -l -bja -3

enter -PST -3SG.S tent -LAT (s)he bladebone -ACC kettle -LAT hineinstecken -DRV1 -PST -3SG.S

eintreten -PST -3SG.S Zelt -LAT er/sie Schulterblatt -ACC Kessel -LAT put -DRV1 -PST -3SG.S
 v -v.tense -v.pn n -n.case pron n -n.case n -n.case v -v.deriv -v.tense -v.pn

He entered the tent, put the bladebone in the kettle.

Er trat in das Zelt hinein, steckte den Schulterknochen in den Kessel.

text8.016

amnai t'ebaktərlaʔbəʔəʔ.

amnabi t'ebaktərla iʔbəʔəʔ.

amna -bi t'ebaktər -la iʔbə -jəʔ

amnə -bi t'ebaktər -laʔ iʔbə -jəʔ

sit -GER speech -GER lie -3PL.S

sitzen -GER sprechen -GER liegen -3PL.S

v -v.adv v -v.adv v -v.pn

They speak while sitting.

Sitzend sprechen sie.

text8.017

"aad'əŋ, amooržəbwi!"

"aad'əŋ, amoržəbəj!"

aad'a -ŋ amor -žə -bəj

aad'a -m amor -šə -bəj

mother's/father's.sister -1.SG.S/O eat -ADH.DU/PL -1DU.S/O

Scwester.der.Mutter/des.Vaters -1.SG.S/O essen -ADH.DU/PL -1DU.S/O

n -n.case-poss v -v.mood -v.pn

"My aunt, let us eat!"

"Meine Tante, lasst uns essen!"

text8.018

dən nɛ aspaʔdə ʃwɪbi, ʃɪndə toʔondə nuldəbi kiʔgoobə ibi, uiaabə sulaʔbə.

dən nɛ aspaʔdə pübi3, šündə toʔondə nuldəbi3

dən nɛ aspaʔ -də pü -bi -3 šü -ndə toʔo -ndə nuldə -bi -3

di nɛ aspaʔ -tə pü -bja -3 šü -ndə toʔo -ndə nuldə -bja -3

that woman kettle -SG.3SG become.cooked -PST -3SG.S Feuer -LAT/LOC.3SG edge -LAT/LOC.3SG place -PST -3SG.S

der.da Frau Kessel -SG.3SG gar.werden -PST -3SG.S fire -LAT/LOC.3SG Rand -LAT/LOC.3SG stellen -PST -3SG.S

pron n n -n.case-poss v -v.tense -v.pn n -n.case-poss n -n.case-poss v -v.tense -v.pn

kiʔgoobə ibi3, ujaabə sulaʔ iʔbə3.

kiʔgoo -bə i -bi -3 uja -bə su -laʔ iʔbə -3

kiʔgoo -m e -bja -3 uja -m suʔ -laʔ iʔbə -3

ladle -ACC take -PST -3SG.S meat -ACC ladle -GER lie -3SG.S

Schöpfkelle -ACC nehmen -PST -3SG.S Fleisch -ACC schöpfen -GER liegen -3SG.S

n -n.case v -v.tense -v.pn n -n.case v -v.adv v -v.pn

The woman's kettle became cooked, she put it beside the fire, took the ladle, ladled meat.

Der Kessel des Weibes wurde gar, neben das Feuer stellte sie ihn, nahm die Schöpfkelle, schöpfte Fleisch.

text8.019

kur le aaspaʔan koldərlaʔbə

kur le aspaʔan koldərla iʔbəʒ

kur le aspaʔ -a -n koldər -la iʔbə -ʒ

kur le aspaʔ -ə -n koldər -laʔ iʔbə -ʒ

only bone kettle -EP -GEN knock -GER lie -3SG.S

nur Knochen Kessel -EP -GEN klappern -GER liegen -3SG.S

ptcl n n -INS -n.case v -v.adv v -v.pn

Just the bone in the kettle knocks.

Nur der Knochen im Kessel poltert.

text8.020

"giən tan uial?

"giən tan ujal?

giən tan uja -l

giʔin tǎn uja -l

where you meat -SG.2SG

wo du Fleisch -SG.2SG

pron pn n -n.case-poss

Where is your meat?

Wo ist dein Fleisch?

text8.021

ooʔb di d'alaš lətirleele mənǰe.

ooʔb di d'alaš tirleele mənǰeʒ.

ooʔb di d'alaš tirlee -le mənǰ -ǰe -ʒ

oʔb di d'alaš tǐrlö -laʔ mǐn -ǰa -ʒ

one that bloß rotate -GER go -PRS -3SG.S

eins der.da naked sich.drehen -GER gehen -PRS -3SG.S

num pron adj v -v.adv v -v.temp -v.pn

Just this empty kettle is turning.

Allein dieser leere Knochen dreht sich.

text8.022

ket'šün-güd'ür, giien də uiäl?

ket'šün-güd'ür, giien də ujal?

ket'šün-güd'ür giien də uja -l

ket'šün-güd'ür giʔin də uja -l

Ketsün-güdüür where (s)he meat -SG.2SG

Ketsün-güdüür wo er/sie Fleisch -SG.2SG

n pron pron n -n.case-poss

Ketsün-güdüür, where is your meat?

Ketsün-güdüür, wo ist dein Fleisch?

text8.023

oon'i? le šušškə tirleele mən̩ge."

oon'i?d le šušškə tirleele mən̩ge3."

oon'i?d le šušškə tirlee -le mən̩ -ge -3

oon'i?d le šušškə tirlö -la? m̩n̩ -ge -3

alone bone bladebone rotate -GER go -PRS -3SG.S

allein Knochen Schulterblatt sich.drehen -GER gehen -PRS -3SG.S

adv n n v -v.adv v -v.temp -v.pn

Just the bone, the bladebone is turning."

Allein der Knochen, der Schulterblattknochen dreht sich."

text8.024

ket'šün-güd'm̩r t'orlu?bi, šün terleelebi.

ket'šün-güd'ür t'orlu?bi3, šün terleele ibi3.

ket'šün-güd'ür t'or -lu? -bi -3 šü -n terlee -le i -bi -3

ket'šün-güd'ür t'or -lu? -bja -3 šü -nə tirlö -la? e -bja -3

Ketsün-güdür cry -INCH -PST -3SG.S Feuer -LAT rotate -GER be -PST -3SG.S

Ketsün-güdür weinen -INCH -PST -3SG.S fire -LAT sich.drehen -GER sein -PST -3SG.S

n v -v.deriv.v -v.tense -v.pn n -n.case v -v.adv v -v.tense -v.pn

Ketsün-güdür started crying, he threw himself into the fire.

Ketsün-güdür begann zu weinen, warf sich in das Feuer.

text8.025

nə səbüi?le?bi, kəd'i n'eelə?βl'et.

nə səbüi?le? ibi3, kəd'i n'eelə? bal'et.

nə səbüi? -le? i -bi -3 kəd'i n'ee -le? ba?bde -lja -t

nə səbəj -la? e -bja -3 kəd'i n'e? -la? ba?bde -l'e -t

woman pull.out -GER be -PST -3SG.S away pull -GER shoot -PRS -3SG.O

Frau herausziehen -GER sein -PST -3SG.S weg ziehen -GER werfen -PRS -3SG.O

n v -v.adv v -v.tense -v.pn adv v -v.adv v -v.temp -v.pn

The woman pulled, pulled him away.

Das Weib zog, zog ihn weg.

text8.026

ii d'oorā?!

i? d'oorā?!

i -? d'oor -a -?

i -? t'or -ə -?

NEG -IMP.2SG.S cry -EP -CNEG

NEG -IMP.2SG.S weinen -EP -CNEG

v -v.mood.pn v -INS -v.cn

Don't cry!

Weine nicht!

text8.031

maʔ nuʔa, šuʔbi də maʔdə.

maʔ nuʔa3, šüj ibi3 də maʔdə.

maʔ nu -ʔa -3 šü -j i -bi -3 də maʔ -də

maʔ nu -ga -3 šü -j i -bja -3 dī maʔ -nə

tent stand -PRS -3SG.S enter -GER be -PST -3SG.S (s)he tent -LAT

Zelt stehen -PRS -3SG.S eintreten -GER sein -PST -3SG.S er/sie Zelt -LAT

n v -v.temp -v.pn v -adv v -v.tense -v.pn pron n -n.case

A tent stands, he enters the tent.

Eine Zelt steht, er ging hinein in das Zelt.

text8.032

nüke büüze amnaʔi.

nüke büüze amnaʔi.

nüke büüze amna -ʔi

nükke büze amno -jəʔ

woman man live -3PL.S

Frau Mann leben -3PL.S

n n v -v.pn

A man and his wife live there.

Ein Mann und seine Frau wohnen dort.

text8.033

udaabə məbi məl'ε.

udaabə məbi3 məl'ε.

udaa -bə mə -bi -3 mə -l'ε

udaa -m mi -bja -3 mə -laʔ

hand -ACC give -PST -3SG.S say -GER

Hand -ACC geben -PST -3SG.S sagen -GER

n -n.case v -v.tense -v.pn v -v.adv

Gave the hand.

Gab die Hand.

text8.034

giibər xändəʔal tənʔ

giibər xändəʔal tənʔ

giibər xändə -ʔa -l tənʔ

giibər kändə -ga -l tənʔ

where go -PRS -2SG.S/O you

wohin gehen -PRS -2SG.S/O du

pr v -v.temp -v.pn pn

Where are you going?

Wohin wanderst du?

text8.035

əmbin'iim iadaila məmbi.

əmbin'im		jadaila		məmbi3.		
əmbin'i	-m	jadai	-la	məm	-bi	-3
əmbin'i	-m	jadai	-la?	mīn	-bja	-3
mother-in-law	-NOM.SG.1SG	visit	-GER	go	-PST	-3SG.S
Schwiegermutter	-NOM.SG.1SG	besuchen	-GER	gehen	-PST	-3SG.S
n	-n.case-poss	v	-v.adv	v	-v.tense	-v.pn

My mother-in-law visited.

Meine Schwiegermutter ging zu Besuch.

text8.036

əmbən'i oon'i? dəm ulaar məbi.

əmbən'i	oon'i? dəm		ulaar məbi3.		
əmbən'i	oon'i? də	-m	ulaar mə	-bi	-3
əmbin'i	oon'i? di	-m	ular mi	-bja	-3
mother-in-law	alone (s)he	-ACC	sheep give	-PST	-3SG.S
Schwiegermutter	allein er/sie	-ACC	Schaf geben	-PST	-3SG.S
n	adv pron	-n.case	n v	-v.tense	-v.pn

My mother-in-law gave this one sheep.

Meine Scwiegermutter gab dieses einzige Schaf.

text8.037

ə?l'it mə ulaarzaŋən'i?bə, ə?l'it ulaarlə!

ə?l'it	mə	ulaarzaŋən'i?bə,	ə?l'it	ulaarlə!
ə?l'i	-t	mə ulaar -zaŋ	-ani?bə	ə?l'i -t ulaar -lə
ə?l'i	-t	mə ular -zaŋ	-ani?wa?	ə?l'i -t ular -lə
send	-IMP.2SG.O	Gen.1PL sheep -PL	-LAT/LOC.1PL	send -IMP.2SG.O sheep -SG.2SG
senden	-IMP.2SG.O	Gen.1PL Schaf -PL	-LAT/LOC.1PL	senden -IMP.2SG.O Schaf -SG.2SG
v	-v.mood.pn	pron n	-n.case -n.case-poss	v -v.mood.pn n -n.case-poss

Let it among our sheep, release your sheep!

Lass es unter unsere Schafe, lass dein Schaf frei!

text8.038

ši? ulaarzaŋna man ulaarbə? amnu?lədən

ši? ulaarzaŋna		man ulaarbə		am nu?lədən
ši? ulaar -zaŋ	-na	man ulaar -bə	am nu?	-lə -dən
ši? ular -zaŋ	-na?	mān ular -m	am nu	-la -dən
2PL sheep -PL	-PL.2PL	I sheep -NOM.SG.1SG	eat stand -FUT	-3PL.O
2PL Schaf -PL	-PL.2PL	ich Schaf -NOM.SG.1SG	essen stehen -FUT	-3PL.O
pn n	-n.case -n.case-poss	pn n	-n.case-poss v v	-v.tense -v.pn

Your sheep will eat my sheep.

Deine Schafe werden mein Schaf fressen.

text8.039

əmbiile amnədən?

əmbi ile amnədən?

əmbi i -le am -nə -dən

əmbi i -la? am -la -dən

what be -GER eat -FUT -3PL.O

was sein -GER essen -FUT -3PL.O

pr v -v.adv v -v.tense -v.pn

Why will they eat it?

Warum werden sie es fressen?

text8.040

no, eeʔlit!

no, eʔl'it!

no eʔli -t

no eʔli -t

no send -IMP.2SG.O

na senden -IMP.2SG.O

ptcl v -v.pn

Well, release it!

Na, lass es frei!

text8.041

büüz'e kunna əʔləbi.

büüze kunna üʔləbi3

büüze kun -na üʔlə -bi -3

büze kun -la? üʔlə -bjä -3

man lead -GER let.loose -PST -3SG.S

Mann wegführen -GER loslassen -PST -3SG.S

n v -v.adv v -v.tense -v.pn

The old man brought it and released it.

Der Alte brachte es und ließ es los.

text8.042

pən uʔbdəbi ketʔšin-güd'ür, ulardəbə bostürbür talinn'əʔbdəbi, talinnürzürbi.

pən uʔbdəbi3 ketʔšin-güd'ür, ulardəbə bostübü talən n'eʔbdəbi3, talən

pi -ən uʔbdə -bi -3 ketʔšin-güd'ür ulardə -bə bostü -bü talən n'eʔbdə -bi -3 talən

pi -kən uʔbdə -bjä -3 ketʔšin-güd'ür ular -m bostə -we t'arən n'eʔbdə -bjä -3 t'arən

night -LOC stand.up -PST -3SG.S Ketsün-güdür sheep -ACC own -ACC.3SG entzwei pull -PST -3SG.S entzwei

Nacht -LOC aufstehen -PST -3SG.S Ketsün-güdür Schaf -ACC eigen -ACC.3SG apart ziehen -PST -3SG.S apart

n n.case v -v.tense -v.pn n n -n.case adj -n.case-poss adv v -v.tense -v.pn adv

nüzübi3.

nüzü -bi -3

nü? -bja -3
 pull -PST -3SG.S
 ziehen -PST -3SG.S
 v -v.tense -v.pn

At night, Ketsün-gündür got up, he tore his sheep apart, his own sheep he tore apart.

In der Nacht stand Ketsün-gündür auf, zerriss aber sein Schaf, sein eigenes zerris er.

text8.043

iibi ulaarin päiezəŋdə?, kəmze? d'u?lu?ba?bi.

iibi3	ulaarin			püjezəŋdə?,			kəmze?			d'u?lu		ba?bi3.	
ii	-bi	-3	ulaar -i -n	püje -zeŋ	-də?	kəm -ze?	d'u?	-lu	ba?	-bi	-3		
i	-bja	-3	ular -ə -n	püje -zaŋ	-də	kəm -ze?	t'ü?	-la?	ba?	-bi	-3		
take	-PST	-3SG.S	sheep -EP -GEN	nose -PL	blood -INSTR	smear	-GER	Res.Aux	-PST	-3SG.S			
nehmen	-PST	-3SG.S	Schaf -EP -GEN	Nase -PL	Blut -INSTR	schmieren	-GER	Res.Aux	-PST	-3SG.S			
v	-v.tense	-v.pn	n -INS -n.case	n -n.case	n -n.case	v	-v.adv	v	-v.tense	-v.pn			

Took the sheep's mouthes, smeared them with blood.

Nahm die Mäuler der Schafe, bestrich sie mit Blut.

text8.044

bastə kunaaləstə i?bəbi

bastə	kunaal'əttə			i?bəbi3		
bastə	kunaal	-z'ət	-tə	i?bə	-bi	-3
bostə	kunol	-s'ət	-nə	i?bə	-bja	-3
himself	sleep	-INF	-LAT	e	-PST	-3SG.S
er.selbst	schlafen	-INF	-LAT	liegen	-PST	-3SG.S
pron	v	-v.inf	-n.case	v	-v.tense	-v.pn

He himself lied down to sleep.

Selbst legte er sich schlafen.

text8.045

ertən büüzə'ə nükkas'e u?btubi

ertən	büüze nükkes'e			u?btubi3		
ertə	-n	büüze	nükke	-s'e	u?btu	-bi -3
erte	-nə	büize	nükke	-ze?	u?bdə	-bja -3
morning	-LAT	man	elderly.woman	-INSTR	stand.up	-PST -3SG.S
Morgen	-LAT	Mann	altes.Web	-INSTR	aufstehen	-PST -3SG.S
v	-n.case	n	n	-n.case	v	-v.tense -v.pn

In the morning the old man and the old woman stood up.

Am Morgen stand der Alte mit der Alten auf.

text8.046

kubinde ulaar t'ali?n'edele nükkendə šoobiiza nerbəbi (šon umbəla): "di n'iin ulaardə me? ulaarzanjəbə talin nūuzubi."

kubində	ulaar t'alin			n'e?bdəle			nükkendə			šoobiiza			nerbəbi3		
ku	-bi	-ndə	ulaar t'alin	n'e?bdə	-le	nükke	-ndə	šo	-biiza	nerbə	-bi	-3			

ku -bi -ndə ular t'alin n'eʔbdə -laʔ nükke -ndə šo -biiza nerbə -bja -3
 see -GER -LAT/LOC.3SG sheep disrupted pull -GER elderly.woman -LAT/LOC.3SG come -GER say -PST -3SG.S
 sehen -GER -LAT/LOC.3SG Schaf zerrissen ziehen -GER altes.Web -LAT/LOC.3SG kommen -GER sagen -PST -3SG.S
 v -v.adv -n.case-poss n adv v -v.adv n -n.case-poss v -v.adv v -v.tense -v.pn

(šon üʔməla): "di n'iin ulaardə meʔ ulaarzaŋbə talin nüüzübi3."

šo -n üʔmə -la di n'ii -n ulaar -də meʔ ulaar -zaŋ -bə talin nüüzü -bi -3
 šo -naʔ üʔmə -laʔ di n'i -n ular -tə miʔ ular -zeŋ -baʔ t'alin nüʔ -bja -3
 come -GER run -GER that son -GEN sheep -SG.3SG we sheep -PL -1PL disrupted pull -PST -3SG.S
 kommen -GER laufen -GER der.da Sohn -GEN Schaf -SG.3SG wir Schaf -PL -1PL zerrissen ziehen -PST -3SG.S
 v -v.adv v -v.adv pron n -n.case n -n.case-poss pn n -n.case -n.case-poss adv v -v.tense -v.pn

When he saw the sheep, torn apart, and after he came to his wife, he said (while coming running): "This boy's sheep tore our sheep apart."

Als er das Schaf zerrissen sah und nachdem er zu seiner Frau gekommen war sagte er (laufend kommend): "Das Schaf dieses Burschen hat unsere Schafe zerrissen."

text8.047

ket'š'ün-güüd'ur nünnəʔabi, uʔla saʔməbi, məl'ɛ: män neerbəbiom šəʔn'iide: ulaarbə amnədən.

ket'š'ün-güd'ür nünnəʔ babi3, uʔla saʔməbi3, məl'ɛ3: män
 ket'š'ün-güd'ür nüin -nəʔ ba -bi -3 uʔ -la saʔmə -bi -3 mə -l'ɛ -3 män
 ket'š'ün-güd'ür nüinə -naʔ baʔbde -bja -3 uʔ -laʔ saʔmə -bja -3 mə -la -3 män
 Ketsün-güdüür hören -GER shoot -PST -3SG.S stand.up -GER fall -PST -3SG.S say -FUT -3SG.S I
 Ketsün-güdüür hear -GER werfen -PST -3SG.S aufstehen -GER stürzen -PST -3SG.S sagen -FUT -3SG.S ich
 n v -v.adv v -v.tense -v.pn v -v.adv v -v.tense -v.pn v -v.tense -v.pn pn

neerbəbjam šəʔn'iide: ulaarbə amnədən.

neerbə -bja -m šəʔn'iide ulaar -bə am -nə -dən
 nerbə -bja -m š'iʔn'ileʔ ular -m am -la -dən
 say -PST -1.SG.S/O you.PL.LAT sheep -1SG eat -FUT -3PL.O
 sagen -PST -1.SG.S/O ihr.LAT Schaf -1SG essen -FUT -3PL.O
 v -v.tense -v.pn pn n -n.case-poss v -v.tense -v.pn

Ketsün-güdüür heard it, while standing up he fell over, says: "I tell you: They ate my sheep."

Ketsün-güdüür hörte es, aufstehend fiel er nieder, sagt: "Ich sagte euch: Sie haben mein Schaf gefressen."

text8.048

šənəm bələ, amnakumbiʔi.

šənəm bələ, amna kumbiʔi.

šənəm bələ am -na kum -bi -ʔi
 šənəm bile amə -laʔ kun -bja -jəʔ
 richtig bad eat -GER lead -PST -3PL.PST
 right schlecht essen -GER wegführen -PST -3PL.PST
 adv adj v -v.adv v -v.tense -v.tense.pn

Very bad, they ate it.

Sehr schlimm, sie fraßen es.

text8.049

baazǎ d'oorla? tərleele kujoobi.

baazǎ d'oorla? tərleele kujoobi.

baazǎ d'oor -la? tərlee -le kujoo -bi -3

baazo? t'or -la? tǐrlö -la? kujo -bjä -3

wieder cry -GER rotate -GER stürzen -PST -3SG.S

again weinen -GER sich.drehen -GER fall -PST -3SG.S

adv v -v.adv v -v.adv v -v.tense -v.pn

Crying again, he throws himself down.

Wieder weinend stürzte er sich nieder.

text8.050

büüüz'e? šügm sǎbǒile?bdǎ, dǎ baazǎ šüni tərleele.

büüize šügm sǎbǒile? i?bǎdǎ, dǎ baazǎ šüni tərleele.

büüize šü -gü sǎbǒi -le? i?bǎ -dǎ dǎ baazǎ šü -nü tərlee -l'e

büize šü -kǎ? sǎbǎj -la? i?bǎ -dǎ dǐ baazo? šü -nǎ tǐrlö -la?

man Feuer -ABL pull.out -GER lie -3SG.FUT.O (s)he wieder Feuer -LAT rotate -GER

Mann fire -ABL herausziehen -GER liegen -3SG.FUT.O er/sie again fire -LAT sich.drehen -GER

n n -n.case v -v.adv v -v.tense.pn pn adv n -n.case v -v.adv

The old man pulls him out of the fire, he throws himself in the fire again.

Der Alte zieht ihn aus dem Feuer, er wirft sich abermals in das Feuer.

text8.051

ii d'oor!

i? d'oor!

i -? d'oor -a -c

i -? t'or -a -?

NEG.IMP -IMP.2SG.S cry -EP -CNEG

NEG.IMP -IMP.2SG.S weinen -EP -CNEG

v -v.mood.pn v -INS -v.cn

Don't cry!

Weine nicht!

text8.052

man ulaarǎm mǎlem.

man ulaarǎm mǎlem.

man ulaar -ǎ -m mǎ -le -m

mǎn ular -ǎ -m mi -la -m

I sheep -EP -SG.1SG give -FUT -1.SG.S/O

ich Schaf -EP -SG.1SG geben -FUT -1.SG.S/O

pn n -INS -n.case-poss v -v.tense -v.pn

I will give a sheep.

Ich gebe ein Schaf.

text8.053

man ei karə? tan ulaarla?.

man ej karə? tan ulaarla?.

man ej karə? tan ulaar -la?

mǎn ej karə? tǎn ular -la?

I NEG necessary you sheep -SG.2SG

ich NEG nötig du Schaf -SG.2SG

pn ptcl adj pn n -n.case-poss

I don't need your sheep.

Ich brauche dein Schaf nicht.

text8.054

mǎn əmbən'im mana məibi

mǎn əmbən'im mana məibi

mǎn əmbən'i -m ma -na mə -i -bi -3

mǎn əmbin'i -m ma -nə mi -ə -bja -3

I mother-in-law -SG.1SG I -LAT give -EP -PST -3SG.S

ich Schwiegermutter -SG.1SG ich -LAT geben -EP -PST -3SG.S

pn n -n.case-poss pn -n.case v -INS -v.tense -v.pn

My mother-in-law gave me.

Meine Schwiegermutter gab mir.

text8.055

no ii d'oorə!

no i? d'oorə!

no i -ʔ d'oor -a -ə

no i -ʔ t'or -ə -ʔ

no NEG.IMP -IMP.2SG.S cry -EP -CNEG

na NEG.IMP -IMP.2SG.S weinen -EP -CNEG

ptcl v -v.mood.pn v -INS -v.cn

Well, don't cry!

Na, weine nicht!

text8.056

baar məl'im sumnam.

baar məl'im sumnam.

baar mə -l'i -m sumna -m

baar mi -la -m sumna -m

completely give -FUT -SG.1SG five -ACC

vollständig geben -FUT -SG.1SG fünf -ACC

adv v -v.tense -v.pn num -n.case

All five I give to you.

Alle fünf gebe ich.

text8.057

piɪʔloobi, ulaarzaŋdə bokkulleibi, xaandəya.

piʔloobi3,					ulaarzaŋdə			bokkulle		ibi3,		xaandəya3.			
piʔ	-lo	-o	-bi	-3	ulaar	-zaŋ	-də	bokkul	-le	i	-bi	-3	xaandə	-ya	-3
piʔ	-lo	-ə	-bja	-3	ular	-zaŋ	-tə	bokku	-laʔ	i	-bja	-3	kandə	-ga	-3
wash	-DRV1	-DECAUS	-PST	-3SG.S	sheep	-PL	-SG.3SG	lash	-GER	take	-PST	-3SG.S	go	-PRS	-3SG.S
waschen	-DRV1	-DECAUS	-PST	-3SG.S	Schaf	-PL	-SG.3SG	festbinden	-GER	nehmen	-PST	-3SG.S	gehen	-PRS	-3SG.S
v	-v.deriv	-INS	-v.tense	-v.pn	n	-n.case	-n.case-poss	v	-v.adv	v	-v.tense	-v.pn	v	-v.temp	-v.pn

He washed and tied up his sheep, wandered.

Er wusch sich bund seine Schafe an, wandert.

text8.058

kürəs-paʔ nuɣa

kürəs-paʔ nuɣa3.

kürəs-paʔ	nu	-ya	-3
kürəs-pa	nu	-ga	-3
crux.mortis	stand	-PRS	-3SG.S
Totenkreuz	stehen	-PRS	-3SG.S
n	v	-v.temp	-v.pn

A crux mortis stood.

Ein Totenkreuz steht.

text8.059

dən ketʔšün-güdʔür tələbi, nə dʔaktə soboiʔleibi, mǎnʒəleeibi.

dən ketʔšün-güdʔür tələ			ibi3,		nə		dʔaktə soboiʔle			ibi3,			
dən	ketʔšün-güdʔür	təl	-le	i	-bi	-3	nə	dʔaktə	soboiʔ	-le	i	-bi	-3
dən	ketʔšün-güdʔür	tıl	-laʔ	i	-bja	-3	ne	tʔaktə	sǎbəjʔ	-laʔ	i	-bja	-3
that	Ketsün-güdür	grave	-GER	take	-PST	-3SG.S	woman	old	pull	-GER	take	-PST	-3SG.S
der.da	Ketsün-güdür	graben	-GER	nehmen	-PST	-3SG.S	Frau	alt	herausziehen	-GER	nehmen	-PST	-3SG.S
pr	n	v	-v.adv	v	-v.tense	-v.pn	n	adj	v	-v.adv	v	-v.tense	-v.pn

mǎnʒəlee ibi3.

mǎnʒə	-lee	i	-bi	-3
mǎnʒə	-laʔ	i	-bja	-3
raise	-GER	take	-GER	-3SG.S
aufheben	-GER	nehmen	-GER	-3SG.S
v	-v.adv	v	-v.tense	-v.pn

Ketsün-güdür digged here, he pulled up an old woman, picked it up.

Dort grub Ketsün-güdür, ein altes Weib zog er herauf, hob es hervor.

text8.060

baazəp məllaan tʔütʔe xandəbi.

baazəp məlla tʔütʔe xandəbi3.

baazəp	məl	-la	tʔütʔe	xandə	-bi	-3
baazoʔ	mın	-laʔ	tʔütʔe	kandə	-bja	-3
wieder	go	-GER	a.little	go	-PST	-3SG.S

again gehen -GER ein.wenig gehen -PST -3SG.S
 adv v -v.adv adv v -v.tense -v.pn

Again he went a little.

Abermals ein wenig ging er.

text8.061

maʔ nuʔa, amnolbi.

maʔ nuʔa3, amnola ibi3.

maʔ nu -ʔa -3 amno -la i -bi -3

maʔ nu -ga -3 amno -laʔ i -bja -3

tent stand -PRS -3SG.S live -GER be -PST -3SG.S

Zelt stehen -PRS -3SG.S leben -GER sein -PST -3SG.S

n v -v.temp -v.pn v -v.adv v -v.tense -v.pn

A tent stands, was there.

Ein Zelt steht, war da.

text8.062

k'ũne nem p'an taaßəndə, ulaarəʔim udaandə saarbi, dayaidə siiyəndə müʔbdəbi; bostu xaambi maʔdə.

küene nem pan taaßəndə, ulaarəʔim udaandə

kü -ne ne -m pa -n taabə -ndə ulaar -ə -ʔi -m udaa -ndə

kü -na ne -m pa -n taabə -ndə ular -ə -ʔjeʔ -m uda -ndə

die -PT.PRS woman -ACC wood -GEN trunk -LAT/LOC.3SG sheep -EP -PL -ACC hand -LAT/LOC.3SG

sterben -PT.PRS Frau -ACC Baum -GEN Stamm -LAT/LOC.3SG Schaf -EP -PL -ACC Hand -LAT/LOC.3SG

v -v.nmz n -n.case n -n.case n -n.case-poss n -INS -n.case -n.case n -n.case-poss

saarbi3, dayaidə siiyəndə müʔbdəbi; bostə kambi3 maʔdə.

saar -bi -3 dayai -də sii -yəndə müʔb -də -bi bostə kam -bi -3 maʔ -də

sar -bja -3 dayai -tə sii -ndə müʔb -də -bja bostə kan -bja -3 maʔ -nə

bind -PST -3SG.S knife -SG.3SG heard -LAT/LOC.3SG pick -3SG.FUT.O -PST himself go.out -PST -3SG.S tent -LAT

binden -PST -3SG.S Messer -SG.3SG Herz -LAT/LOC.3SG picken -3SG.FUT.O -PST er.selbst weggehen -PST -3SG.S Zelt -LAT

v -v.tense -v.pn n -n.case-poss n -n.case-poss v -v.tense.pn -v.tense pron v -v.tense -v.pn n -n.case

The dead woman to the tree trunk, the sheep to her hand he tied, his knife he stabbed in her heart; himself he entered the tent.

Das tote Weib an den Stamm des Baumes, die Schafe an ihre Hand band er, sein Messer stach er in ihr Herz; selbst ging er in das Zelt.

text8.063

bũmz'e amna, šidə koʔbdot amna.

büüze amna3, šidə koʔbdot amna3.

büüze amna -3 šidə koʔbdo -t amna -3

büze amnə -3 šidə koʔbdo -t amnə -3

man sit -3SG.S two girl -SG.3SG sit -3SG.S

Mann sitzen -3SG.S zwei Mädchen -SG.3SG sitzen -3SG.S

n v -v.pn num n -n.case v -v.pn

An old man sits, his two daughters sit.

Ein Alter sitzt, seine zwei Töchter sitzen.

text8.064

ameeržəba?

ameeršəba?

ameer -šə -ba?

amor -šə -ba?

eat -ADH.DU/PL -1PL.S/O

essen -ADH.DU/PL -1PL.S/O

v -v.mood -v.pn

"Let's eat!"

"Lasst uns essen!"

text8.065

man nükəm iige pan taabəndə, ularzaṅdə taboolamnəd

man nükəm iige3 pan taabəndə, ularzaṅdə t'abola? amnət.

man nükə -m ii -ge -3 pa -n taabə -ndə ular -zaṅ -də t'abo -la amnə -t

mān nükke -m i -ga -3 pa -n taabə -ndə ular -zaṅ -də t'abo -la? amnə -t

I elderly.woman -NOM.SG.1SG be -PRS -3SG.S tree -GEN trunk -LAT/LOC.3SG sheep -PL -SG.3SG hold -GER sit -3SG.O

ich altes.Web -NOM.SG.1SG sein -PRS -3SG.S Baum -GEN Stamm -LAT/LOC.3SG Schaf -PL -SG.3SG festhalten -GER sitzen -3SG.O

pn n -n.case-poss v -v.temp -v.pn n -n.case n -n.case-poss n -n.case -n.poss v -v.adv v -v.pn

My woman is at the tree's trunk, holding her

Mein Weib ist am Stamme des Baumes, ihre Schafe festhaltend sie sitzt.

text8.066

kopsāṅ: "k'alla? kəštəba?."

kopsaṅ: "kalla? kəštəba?."

kop -saṅ kal -la? kəštə -l -ba?

ko?bdo -zaṅ kan -la? kəštə -lə -ba?

girl -PL go.out -GER call -FUT -1PL.S/O

Mädchen -PL weggehen -GER rufen -FUT -1PL.S/O

n -n.cas v -vadv v -v.tense -v.pn

The girl: "Let's go call [her]."

Die Mädchen: "Gehend wir rufen." [Wir gehen und rufen sie.]

text8.067

"igə xaṅga, nə'reləle, dı nə'reəbində bospostəbə t'ayaarləde."

"igə? xaṅga?, nə'reləle, dı nə'reəbində bospostəbə t'ayaarləde."

i -gə? xaṅ -ga? nə're -lə -lə dı nə'reə -bi -ndə bospostəbə t'ayaar -lə -de

i -gə? kan -gə? nə're -la -la? di nə're -bi -ndə bospostəbə t'āgar -l -də

NEG.IMP -IMP.2PL go.out -IMP.2PL frighten -FUT -GER that frighten -GER -LAT/LOC.3SG itself.ACC.3Sg cut -FUT -3SG

NEG.IMP -IMP.2PL weggehen -IMP.2PL erschrecken -FUT -GER der.da erschrecken -GER -LAT/LOC.3SG selbst.ACC.3SG schneiden -FUT -3SG

v -v.mood.pn v -v.mood.pn v -v.tense -v.adv pr v -v.adv -n.case-poss pr v -v.tense -v.te

"Don't go, she'll be startled, she will cut herself when getting startled."

"Geht nicht, sie erschrickt, bei dem Erschrecken schneidet sie sich selbst."

text8.068

ko'psaŋ u'mu'lləbi'i, ulaari' nɛreebi'i, t'mnoolo'bdəbi.

ko?bsaŋ	ü?müllə?	u?bijə?	ulaari?	nɛreebi?	tunollo?	u?bdəbi?											
ko?b	-saŋ	ü?mü -l	-lə?	u?	-bi	-jə?	ulaar	-i?	nɛree	-bi	-i?	tunol	-lo?	u?bdə	-bi	-3	
ko?bdo	-zaŋ	ü?mü -l	-la?	u?	-bi	-jə?	ular	-jə?	nere	-bi	-ʔje?	tunol	-la?	u?bdə	-bi	-3	
girl	-PL	run	-FREQ	-GER	stand.up	-PST	-3PL.S	sheep	-PL	frighten	-PST	-3PL.S	gallop	-GER	stand.up	-PST	-3SG.
Mädchen	-PL	laufen	-FREQ	-GER	aufstehen	-PST	-3PL.S	Schaf	-PL	erschrecken	-PST	-3PL.S	galoppieren	-GER	aufstehen	-PST	-3SG.
n	-n.case	v	-v.deriv.v	-v.adv	v	-v.tense	-v.pn	n	-v.pn	v	-v.tense	-n.case	v	-v.adv	v	-v.tense	-v.pn

The girls ran, the sheep got scared, ran.

Die Mädchen liefen, die Schafe erschraaken, liefen.

text8.069

kubindən: dayai siiyəndə mu'bdəe'ləbə, u'mle' šoobii'ia': "ket'šün-güd'ür , ket'šün-güd'ür , nükkal d'ayaroo'bi!"

kubindən:	dayai siiyəndə	mü?bdəle?bə,	u?mle?								
ku	-bi	-ndən	dayai sii	-yə	-ndə	mü?bdə	-le?	-bə	u?m	-le?	
ku	-bi	-ndə	dayai sii	-ə	-ndə	mü?bdə	-la?	-m	u?m	-la?	
see	-GER	-LAT/LOC.3SG	knife	heard	-EP	-LAT/LOC.3SG	burr	-GER	-NOM.SG.1SG	run	-GER
sehen	-GER	-LAT/LOC.3SG	Messer	Herz	-EP	-LAT/LOC.3SG	stechen	-GER	-NOM.SG.1SG	laufen	-GER
v	-v.adv	-n.case-poss	n	n	-INS	-n.case-poss	v	-v.adv	-n.case-poss	v	-v.adv

šobija?: "ket'šün-güd'ür, ket'šün-güd'ür, nükkal

šo	-bi	-ja?	ket'šün-güd'ür	ket'šün-güd'ür	nüikka	-l
šo	-bi	-jə?	ket'šün-güd'ür	ket'šün-güd'ür	nüikke	-lə
come	-PST	-3PL.S	Ketsün-güdür	Ketsün-güdür	elderly.woman	-SG.2SG
kommen	-PST	-3PL.S	Ketsün-güdür	Ketsün-güdür	altes.Web	-SG.2SG
v	-v.tense	-v.pn	n	n	n	-n.case-poss

d'ayaroo?bi3!"

d'ayaroo?	-bi	-3
t'ägaro	-bi	-3
cut.itself	-PST	-3SG.S
sich.schneiden	-PST	-3SG.S
v	-v.tense	-v.pn

When they saw: a knife stabs them in the heart, they came running: "Ketsün-güdür, your woman cut herself."

Als sie sahen: ein Messer sticht sie in ihr Herz, laufend kamen sie: "Ketšün-güdür, dein Weib schnitt sich selbst."

text8.070

šaažə terleele d'oorla'bə.

šaažə terleele	d'oorla?	i?bə?				
šaažə terlee	-le	d'oor	-la?	i?bə	-3	
šaažə tirlö	-la?	t'or	-la?	i?bə	-3	
again	rotate	-GER	cry	-GER	lie	-3SG.S
wieder	sich.drehen	-GER	weinen	-GER	liegen	-3SG.S
adv	v	-v.adv	v	-v.adv	v	-v.pn

Throwing himself again, he cries.

Wieder sich werfend weint er.

text8.071

šmγm saβoil'ε.

šüyü saboil'ε.

šü -γü saboi -l'ε

šü -kəʔ säbəj -laʔ

fire -ABL pull.out -GER

Feuer -ABL herausziehen -GER

n -n.case v -v.pn

Out of the fire he pulls him.

Aus dem Feuer zieht er ihn.

text8.072

də baazm šmnm po'laa'bə.

də baazü šünü poʔlaʔ iʔbəʔ.

də baazü šü -nü poʔ -laʔ iʔbə -3

dĩ baazə šü -nə paʔ -laʔ iʔbə -3

(s)he again fire -LAT boil -GER lie -3SG.S

er/sie wieder Feuer -LAT kochen -GER liegen -3SG.S

pron adv n -n.case v -v.adv v -v.pn

He throws himself in the fire again.

Er wirft sich wieder in das Feuer.

text8.073

"ii d'ooraa!" mändə, "ko'bdoom məʔim."

"iʔ d'ooraa?!" mändə, "ko'bdoom məʔim."

i -ʔ d'oor -a -a -ʔ mən -də koʔbdo -o -m məʔ -l'i -m

i -ʔ t'or -ə -ə -ʔ mǎn -də koʔbdo -ə -m mi -la -m

NEG.IMP -IMP.2SG.S cry -EP -EP -CNEG say -3SG.FUT.O girl -EP -1.SG.S/O give -FUT -1.SG.S/O

NEG.IMP -IMP.2SG.S weinen -EP -EP -CNEG sagen -3SG.FUT.O Mädchen -EP -1.SG.S/O geben -FUT -1.SG.S/O

v -v.mood.pn v -INS -INS -v.cn v -v.tense.pnn -INS -n.case-po v -v.tense -v.pn

"Don't cry", he says, "I will give my daughter."

"Weine nicht!" sagt er, "meine Tochter gebe ich."

text8.074

"man ei kare' tǎn ko'bdol."

"man ei kareʔ tǎn koʔbdol."

man ei kareʔ tǎn koʔbdo -l

mǎn ei kareʔ tǎn koʔbdo -l

I NEG needed you girl -SG.2SG

ich NEG nötig du Mädchen -SG.2SG

pn ptcl adj pn n -n.case-poss

"I don't need your daughter."

"Ich benötige deine Tochter nicht."

text8.075

"ii d'oorā!"

"i? d'oorā?!"

i -? d'oor -a -?

i -? t'or -ə -?

NEG.IMP -IMP.2SG.S cry -EP -CNEG

NEG.IMP -IMP.2SG.S weinen -EP -CNEG

v -v.mood.pn v -INS -v.cn

"Don't cry!"

"Weine nicht!"

text8.076

šide šeəbə mə'l'im."

šidə šöbə mə'l'im."

šidə šö -bə mə? -l'i -m

šidə šö -we mi -la -m

two that -ACC.3SG give -FUT -1.SG.S/O

zwei das -ACC.3SG geben -FUT -1.SG.S/O

num pron -n.case-poss v -v.tense -v.pn

"These two I will give."

Jene zwei gebe ich."

text8.077

piüttoobi, nükezeŋdə boku'lubi, xalladərbi.

piüttoobi3, nükezeŋdə boku?l u?bi3,

piüttoo -bi -3 nüke -zeŋ -də boku? -l u? -bi -3

pi?do -bja -3 nükke -zaŋ -tə bokku -la? u? -bja -3

wash.oneself -PST -3SG.S elderly.woman -PL -SG.3SG lash -GER stand.up -PST -3SG.S

sich.waschen -PST -3SG.S altes.Web -PL -SG.3SG festbinden -GER aufstehen -PST -3SG.S

v -v.tense -v.pn n -n.case -n.case-poss v -v.adv v -v.tense -v.pn

xalla t'ürbi3.

xal -la t'ür -bi -3

kan -la? t'ür -bi -3

go.out -GER disappear -PST -3SG.S

weggehen -GER verschwinden -PST -3SG.S

v -v.adv v -v.tense -v.pn

He washed himself, he tied up his women, he went.

Er wusch sich, seinen Weiber band er, ging.

text8.078

ßüz'e oon'e ma'aabi.

büze oon'e maʔabi3.

büze oon'e maʔaa -bi -3

büze oon'e maʔaa -bja -3

man alone stay -PST -3SG.S

Mann allein bleiben -PST -3SG.S

n pron v -v.tense -v.pn

The old man stayed alone.

Der Alte blieb allein.

NOS